

Český telekomunikační úřad

Sokolovská 219
poštovní příhrádka 02
225 02 Praha 025

k čj. ČTÚ-54 365/2022-613/VI. vyř.

Zasláno na podatelna@ctu.cz

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI

Záměr Českého telekomunikačního úřadu udělit přiděly rádiových kmitočtů v kmitočtových pásmech 900 MHz a 1800 MHz podle § 20 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích.

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Obchodní firma: **Vodafone Czech Republic a.s.**

IČ: 25788001

Kontaktní osoba: Mgr. Petr Piškula, manažer pro regulační záležitosti, 777 123 315, petr.piskula@vodafone.com

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ

Tato verze neobsahuje obchodní tajemství ani žádné další důvěrné informace.

24. listopadu 2023

Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) dne 26. 10. 2023 na diskusním místě zveřejnil pod čj. ČTÚ-54 365/2022-613/VI. vyř. záměr udělit přiděly rádiových kmitočtů v kmitočtových pásmech 900 MHz a 1800 MHz podle § 20 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích (dále jen „Záměr“) a stanovil lhůtu 1 měsíc k zaslání připomínek. Společnost Vodafone vítá možnost se k Záměru vyjádřit a níže zasílá své komentáře a připomínky.

ČTÚ v Záměru zveřejnil k připomínkám dva dokumenty: 1. závěry přezkumu, zda nadále trvají důvody omezení počtu práv k využívání rádiových kmitočtů v kmitočtových pásmech 900 MHz a 1800 MHz a 2. znalecký posudek, kterým ČTÚ zajistil ocenění přidělů rádiových kmitočtů ve smyslu § 20 odst. 7 ZEK.

K závěrům přezkumu

Závěry přezkumu vycházejí ze zjištění prováděných v rozsahu dle ustanovení § 20 odst. 4 ZEK. Společnost Vodafone souhlasí s většinou závěrů, zejména pak s tím, že v dotčených pásmech je potřeba zachovat omezení počtu práv.

Rovněž tak vítáme, že ČTÚ v Záměru uvádí podmínky, které hodlá uložit v nových přidělech pro dotčená pásma společností O2 Czech Republic a.s. (dále jen „O2“) a T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“).

ČTÚ provádí přezkoumávání celého rozsahu dotčených pásem 900/1800 MHz, a ne pouze úseků, které jsou v držení uvedených společností do října 2024 a uvádí k tomu:

„Ačkoliv končí doba platnosti pouze části práv udělených v pásmech 900 MHz a 1800 MHz, zahájil Úřad přezkum z hlediska všech práv udělených v těchto kmitočtových pásmech. K celým pásmům 900 MHz a 1800 MHz je proto nutné přistupovat jako k nedílnému celku, vyhrazenému pro využití systémy sloužícími k poskytování služeb elektronických komunikací. Přezkoumání důvodů pro omezení počtu práv pouze v kmitočtových úsecích, v nichž doba platnosti přidělu končí 22. 10. 2024, by nebylo v souladu s účelnou správou spektra, protože využití celého pásma je harmonizováno na úrovni Evropské unie a samostatné posuzování jednotlivých jeho částí by mohlo komplikovat budoucí efektivní využívání tohoto pásma. Doba platnosti zbývajících přidělů v pásmu 900 MHz i některých částí pásma 1800 MHz je do 30. 6. 2029 a protože v jeho případě bude Úřad rozhodovat v době, kdy budou realizovány závěry současného přezkumu, je nutno využívání předmětných kmitočtových pásem posuzovat jako jeden celek.“

Společnost Vodafone s tímto přístupem souhlasí. Zároveň v této souvislosti deklaruje legitimní očekávání, že nový přiděl, který by měl být v budoucnu vydán k využívání pásem 900/1800 MHz rovněž společnosti Vodafone, bude obsahovat principy a podmínky obdobné těm, které jsou uvedeny v závěru přezkoumání a znaleckém posudku, včetně platnosti nového přidělu po dobu 20 let a zachování metodologie a použití srovnatelných podmínek při výpočtu hodnoty práva na využívání rádiových kmitočtů uvedených ve znaleckém posudku, a které ČTÚ promítne do podmínek přidělů vydaných společností O2 a T-Mobile na základě Záměru.

K posouzení fungování hospodářské soutěže

Za zásadní část posuzování v rámci přezkumu považuje společnost Vodafone tu, která se týká dopadů na hospodářskou soutěž, a kterou ČTÚ posuzuje na základě § 20 odst. 4 písm. e) ZEK. Společnost Vodafone zaslala v rámci přezkumu podnět, aby ČTÚ posoudil dopad nerovnoměrných přidělů v pásmu 900 MHz, kde společnost Vodafone má přidělen rozsah 2x10 MHz, přičemž společnosti T-Mobile a O2 každá 2x12,4 MHz přičemž společnost Vodafone rovněž ve svém

vyjádření uvedla konkrétní možnosti vyplývající z rozdílného rozsahu přidělených kmitočtů, které považuje za podstatné v dopadech na hospodářskou soutěž. V závěrech přezkumu je k této otázce pouze obecná poznámka na str. 6 a 8:

„Úřad zároveň při vyhodnocení kritéria účelného využívání kmitočtů v pásmu 900 MHz zohlednil vyjádření společnosti Vodafone ze dne 11. 9. 2023 a uzavírá, že ačkoliv společnosti O2 a T-Mobile disponují většími rozsahy kmitočtů v pásmu 900 MHz než společnost Vodafone, jak je uvedeno výše v bodě 3, společnosti O2 a T-Mobile využívají předmětné kmitočty v pásmu 900 MHz účelně a nedochází tak k hromadění práv na užívání, jež by mělo za následek narušení hospodářské soutěže.“

„Úřad zároveň zohlednil při vyhodnocení fungování hospodářské soutěže také vyjádření společnosti Vodafone ze dne 11. 9. 2023 a uzavírá, že nepoměr mezi rozsahem kmitočtů drženým společnostmi O2 a T-Mobile a společností Vodafone v pásmu 900 MHz nemůže vést k narušení hospodářské soutěže. Disproporce v rozsahu přidělených kmitočtů samy o sobě nemohou být důvodem k narušení hospodářské soutěže a jsou běžné ve všech srovnatelných evropských zemích. Celkový rozsah spektra přidělený všem držitelům přidělů v pásmu 900 MHz v České republice v kategoriích pod 1 GHz a nad 1 GHz je srovnatelný. Možnost efektivního využívání rádiových kmitočtů v pásmu 900 MHz je zajištěna přidělením uceleného bloku o velikosti 2x10 MHz všem těmto držitelům přidělů, obdobně v pásmu 1800 MHz je možnost efektivního využívání rádiových kmitočtů zajištěna přidělením uceleného bloku o velikosti 2x20 MHz všem těmto držitelům přidělů a do budoucna podepřena podmínkou dalšího refarmingu.“

Máme za to, že uvedené zhodnocení ČTÚ obsažené v závěrech přezkumu je nesprávné. Společnost Vodafone na nerovnoměrné rozsahy přidělených kmitočtů v pásmu 900 MHz a jejich negativní dopady na hospodářskou soutěž dlouhodobě upozorňuje a v minulosti předkládala návrhy, jak dosáhnout vyrovnaných rozsahů případně jak možným negativním dopadům na hospodářskou soutěž předejít. Ve svém stanovisku z 11. 9. 2023 poukazovala jednak na konkrétní dopady nerovnoměrných rozsahů, jednak i na dopad na ohodnocení spektra v případě přidělů s větším rozsahem než 2x10 MHz v pásmu 900 MHz.

Společnost Vodafone zdůrazňuje, že jak společnost O2 tak i společnost T-Mobile mají prostor k tomu, aby v pásmu 900 MHz využily kanál 2x10 MHz výhradně pro vysokorychlostní datové služby a zároveň zbývající rozsah kmitočtů (2x2.4 MHz) využily (i) pro poskytování služeb 2G, a/nebo (ii) pro poskytování jiných služeb (např. širokopásmové IoT¹), které jim mohou poskytnout konkurenční výhodu.

Protože společnost Vodafone má v pásmu 900 MHz přidělen rozsah pouze 2x10 MHz, nemůže realizovat uvedené možnosti a např. nasazení širokopásmového IoT vyžaduje snížení kapacity dedikované pro datovou službu, což má za důsledek mimo jiné její soutěžní znevýhodnění právě vůči společnostem T-Mobile a O2.

Datová služba, resp. služba přístupu k internetu je a v budoucnu bude stěžejní službou v mobilních sítích. Podmínky ovlivňující možnosti a kvalitu poskytování této služby jsou proto zásadní, neboť určují atraktivitu služby pro zákazníky. To ostatně konstatuje i ČTÚ v závěrech, kde např. na str. 5 uvádí:

„Dotčená pásma využívají držitelé přidělů k provozování mobilních sítí, které využívá naprostá většina obyvatel ČR nejen pro hlasovou službu, ale stále více i pro vysokorychlostní přenos dat, proto držitelé přidělů v části

¹ Pokud jde o IoT služby, jedná se v současnosti zejména o technologii Cat-M a potřeby aplikací IoT v různých sektorech.

pásmo nahrazují technologii GSM (2G) v souladu s principem technologické neutrality modernějšími a spektrálně efektivnějšími technologiemi (4G, 5G)... nové technologie vyžadují stále širší přenosové kanály..“

Možnosti využití pásma 900 MHz, které slouží k celoplošnému pokrytí a má lepší charakteristiky pro indoor pokrytí oproti vyšším pásmům, jsou proto velmi významné.

V minulosti neprošlo přidělování pásma 900 MHz tržním testem (zájmu/hodnoty), na rozdíl od ostatních pásem pod 1 GHz sloužících k celoplošnému pokrytí a indoor dostupnosti. Rozdělení kmitočtů v tomto pásmu mezi mobilní operátory tak bylo výhradně administrativním rozhodnutím státu, resp. ČTÚ. Jsme přesvědčeni, že nelze tuto situaci zachovat prodloužením celého rozsahu v pásmu 900 MHz na dalších 20 let bez dalších podmínek, které by adresovaly uvedené negativní dopady pro hospodářskou soutěž.

Návrh: ČTÚ by měl pro zachování rovnoměrných podmínek na trhu zajistit pro držitele přidělu v pásmu 900 MHz v rozsahu nižším než 2x12,4 MHz, tzn. společnost Vodafone, možnost přístupu k rozsahu 2x4,8 MHz. A to formou uložení povinnosti národního roamingu k 2G a širokopásmové službě IoT poskytovaným v pásmu 900 MHz a sdílení aktivních komponent sítě pro uvedené služby, a to za přiměřených nákladově orientovaných cenových podmínek.

Jak je uvedeno výše, společnost O2 tak i společnost T-Mobile mají v pásmu 900 MHz přidělen rozsah 2x12,4 MHz a tím prostor, aby v pásmu 900 MHz využily kanál 2x10 MHz výhradně pro vysokorychlostní služby a zároveň zbývající rozsah kmitočtů (2x2,4 MHz) využily (i) pro poskytování služeb 2G, a/nebo (ii) pro poskytování jiných služeb (včetně IoT), které jim mohou poskytnout konkurenční výhodu. Protože společnost Vodafone má v pásmu 900 MHz přidělen rozsah pouze 2x10 MHz, nemůže realizovat uvedené možnosti, což má za důsledek mimo jiné soutěžní zvýhodnění společností T-Mobile a O2.

Kmitočty 2x2,4 MHz nad rámec 2x10 MHz mají tedy vyšší jednotkovou hodnotu, nikoliv lineární v porovnání s rozsahem 2x10 MHz. Navíc rozsáhlé sdílení sítí mezi společnostmi O2 a T-Mobile, které zahrnuje rovněž síť 2G, a tím i pásmo 900 MHz, poskytuje příležitost využívat rozsahy společně. To se týká (i) bloků 2x10 MHz, s možností nasazení kanálu 2x20 MHz a (ii) kmitočtů nad rozsah 2x10 MHz (tj. 2x4,8 MHz), což by těmto společnostem umožnilo poskytování služeb 2G a/nebo IoT nad rámec 2x10MHz plně dedikovaného na širokopásmové služby.

Návrh: ČTÚ by měl zohlednit, že spektrum nad 2x10 MHz, tj. 2x2,4 MHz v pásmu 900 MHz má v případě společností O2 a T-Mobile vyšší hodnotu v důsledku možnosti poskytovat vysokorychlostní datové služby v plně dedikovaném kanále 2x10 MHz a zároveň například širokopásmové služby IoT a/nebo služby 2G v úseku 2x2,4 MHz, bez omezení poskytování vysokorychlostních služeb v úseku 2x10 MHz pásma 900 MHz.

K návrhu povinností pokrytí

ČTÚ navrhuje uložit v nových přidělech povinnosti týkající se pokrytí, včetně povinnosti pokrývat bílá místa dle seznamu bílých míst stanovených ČTÚ. Vzhledem k tomu, že ČTÚ bude vydávat nový navazující přiděl v těchto pásmech společnosti Vodafone až následně, je nutné zabezpečit, aby proces vytvoření seznamu bílých míst a zejména volba konkrétních bílých míst k pokrytí nebyl diskriminační vůči zbývajícím třetím držitelům přidělu, společnosti Vodafone. ČTÚ musí tedy nastavit pravidla pro vytvoření seznamu těchto míst a rovněž pro jejich výběr všemi držiteli přidělu nediskriminačně. Předpokládáme, že společnost Vodafone bude mít možnost účasti jak na procesu konzultace seznamu těchto bílých míst, tak i na nastavení pravidel pro volbu konkrétních bílých míst k pokrytí pro všechny tři držitele přidělu.

ČTÚ nemůže připustit, aby na základě volby konkrétních bílých míst k pokrytí ze strany společností O2 a T-Mobile následně pro společnost Vodafone zůstala k pokrytí bílá místa s nejhorší návratností investic. To znamená nutnost nastavení takového režimu, který nebude znevýhodňovat společnost Vodafone z hlediska návratnosti investic na pokrývání bílých míst.

Návrh: V rámci konzultace stanovení seznamu bílých míst musí být konzultován i proces výběru bílých míst k pokrytí. Tento proces musí zohlednit, že povinnost pokrytí bílých míst se může vztahovat nejen na společnosti O2 a T-Mobile, ale na všechny tři držitele přidělů, včetně společnosti Vodafone, kterou takový proces nemůže znevýhodňovat.

Pokrývání bílých míst je ekonomicky náročné. Když v rámci povinnosti, kterou navrhuje ČTÚ, budou pokryta bílá místa, měla by tato povinnost zahrnovat ustanovení pro následné nákladově efektivní pokrývání těchto bílých míst službami elektronických komunikací, a to nejen ze strany tohoto jednoho držitele přidělu.

Návrh: Povinnost pokrývání bílých míst by měla zahrnovat ustanovení o:

- **Dimenzování pasivní infrastruktury (zejména věž) budované pro pokrývání bílých míst pro alespoň tři držitele přidělu.**
- **Umožnění otevřeného přístupu k vybudované infrastruktuře (kolokace včetně přístupu k energetické přípojce a backhau).**

Společnost Vodafone zdůrazňuje, že ceny pásem po započítání vlivu uložených povinností pokrytí bílých míst (finální cena po zohlednění povinností) musí zohlednit odpovídající náklady dotčeného držitele přidělu pro pokrytí daného typu bílých míst. A to včetně toho, zda daný držitel má dohodu o sdílení sítí a tím i sdílení nákladů na výstavbu. Náklady na pokrytí konkrétních bílých míst, resp. na výstavbu konkrétních základnových stanic, se totiž mohou významně lišit, a to i o desítky procent (podle náročnosti výstavby v dané lokalitě, délky přípojek inženýrských sítí a backhau).

Návrh: ČTÚ by měl doplnit informaci, zda a jak bylo při započítání vlivu uložených povinností na pokrývání bílých míst ve výpočtech ceny pásem pro dotčené společnosti zohledněno, že společnosti T-Mobile a O2 mají dohodu o sdílení sítí.

ČTÚ dále navrhuje uložit povinnosti pokrytí, které jsou v principu totožné s povinnostmi pokrytí uloženými v rámci přidělů vydaných v r. 2021, a to jak požadovanou kvalitou (navrhuje se povinnost pokrytí technologií 5G, v případě pokrytí katastrálního území měst nad 50 tisíc obyvatel pak rovněž s latencí maximálně 25 ms), tak svým rozsahem (tj. pokrývání obyvatel a území okresů ČR). ČTÚ hodlá ukládat stejné povinnosti, které jsou již uloženy jiným přidělem, a v případě povinnosti pokrýt katastrální území měst nad 50 tisíc obyvatel se navrhuje splnění povinnosti stanovit do 1. 10. 2026, když v přidělu pro pásmo 700 MHz je plnění této povinnosti vyžadováno do února 2025. ČTÚ by měl doplnit k těmto návrhům vysvětlení pro takový přístup.

___ * * * ___